

Vischnaunca da Trun

Lescha da polizia

2022

Cuntegn

Art. 1	Object	3
Art. 2	Egualitad dallas schlatteinas	3
Art. 3	Legitimitad e commensurabladad	3
Art. 4	Adressats digl agir polizial	3
Art. 5	Segirar baghetgs ed implonts	3
Art. 6	Allontanar indrezs da protecziun	4
Art. 7	Territori da tir	4
Art. 8	Rumida da neiv	4
Art. 9	Tener animals	4
Art. 10	Tschuffergnada da proprietad publica	5
Art. 11	Luvrar vid vehichels ed utensils	5
Art. 12	Campar	5
Art. 13	Cumposts	5
Art. 14	Temps da ruaus	6
Art. 15	Dis da ruaus	6
Art. 16	Sittar e fiugs artificial	6
Art. 17	Scamond da luvrar ed excepziuns	6
Art. 18	Traplas fotograficas	7
Art. 19	Suprastonza communal	7
Art. 20	Lubientschas	7
Art. 21	Taxas e cuosts da procedura	7
Art. 22	Disposiziun penala	7
Art. 23	Mieds legals	8
Art. 24	Entrada en vigur	8

I. Disposiziuns generalas

Art. 1

Object Questa lescha cuntegn determinaziuns per il territori communal che completeschan la legislaziun federala e cantunala:

- a. per mantener la segirtad publica ed igl uorden public;
- b. per garantir la segirtad da persunas ed animals;
- c. per proteger igl ambient e la proprietad da donns e prighels da tut gener.

Art. 2

Egualitad dallas Schlatteinas Las denominaziuns da persunas, funcziuns e professiuns, applicadas en questa lescha valan per omisduas schlatteinas.

II. Principis digl agir polizial

Art. 3

Legitimitad e commensurabladad Ils organs incaricai cun incumbensas executivas da polizia ein enten exequir lur incumbensas ligiai alla constituziun ed alla lescha.

Stattan pliras mesiras adattadas a disposiziun per contonscher ina finamira poliziala, eis ei da tscharner quella che disturba preventamein il pli pauc il singul e la communitad.

Art. 4

Adressats digl agir polizial Igl agir polizial sedrezza encunter quella persuna che disturba ni periclitescha directamein la segirtad publica ed igl uorden public cun agen secuntener ni cun il secuntener dils animals, per ils quals ella ei responsabla.

Disturba in animal ni ina caussa directamein la segirtad publica ed igl uorden public, sedrezza igl agir polizial a quella persuna che ha sco proprietaria ni per in auter motiv la cumpetenzza effectiva da disponer digl animal ni dalla caussa.

III. Protecziun da persunas, dalla segirtad publica e digl uorden public

1. Protecziun da persunas e dalla segirtad publica

Art. 5

Segirar baghetgs ed implonts Proprietaris, locataris sco era habitonts d'implonts, da baghetgs e da singulas stanzas han da procurar che negins tocs da baghetgs e classenas ni objects sedistaccan e crodan sin piazzas, vias, sendas ed implonts accessibels publicamein. Oravontut ein da segirar suf-

ficientamein objects che sesanflan avon finiastras, sin terrassas e sin tetgs.

Foss, vaus, collecturs, puschineras ed auters burals el terren ein da cuvierer a moda segira, respectivamein da barricadar e signalisar aschia ch'ei dat negin prighel d'accidents.

Art. 6

Allontanar indrezs da protecziun Igl ei scumandau da cuvierer da levsenn burals el terren, collecturs, foss e caussas semegliontas sco era da sluccar, midar ni allontanar punts, uviarchels da hidrants e da drenadis, serradas da baghetgs ed auters indrezs da protecziun.

Art. 7

Territori da tir Il territori da tir cunfinau ni signalisau e las zonas da prighel appartenentas astgan ins buca passar ni traversar cun vehichels ed a pei duront exercezis da tir.

Art. 8

Rumida da neiv Igl ei scumandau da rumir la neiv da tetgs, terrassas da baghetgs cunfinonts, avoncasas e vias lateralas sin vias publicas ni passapeis. Excepziuns ein permessas als proprietaris en cass da nevadas extraordinarias enten respectar las suandontas cundiziuns:

- metter guardias per far attents ils utilisaders dalla via;
- informar il cau tecnic dalla vischnaunca;
- allontanar immediat la neiv dil spazi stradal sin agens cuosts sco era indemnisar tut ils donns ch'ei vegni caschunai als utilisaders dalla via ed alla vischnaunca entras questa rumida da neiv ed il deposit temporar dalla neiv.

2. Tener animals

Art. 9

Principi Animals ein da tener adequatamein a lur natira ed aschia che negin ei mulestaus a moda insupportabla, oravontut da caneras e friads e che ni carstgauns, ni auters animals ni objects ein periclitai. Sch'ei vegn malgrad in avertiment uffical buca fatg remedura, ein ils animals dad allontanar.

Animals senza patrun ed animals fugi vegnan tractai tenor la lescha davart ils fatgs veterinarics (LVet; DG 914.400).

IV. Protecziun dils objects publics

1. Objects publics

Art. 10

Tschuffergnada da proprietad publica

Igl ei scumandau da tschuffergnar ni da far midadas vid proprietad publica, oravontut:

a. da deponer e schar schar rumians da tut gener sin terren public, excepiu deponias officialas;

b. da far ses basegns sin terren public en territoris habitai ni en in liug visibel pil public.

Sacs da rumians ein da deponer bein serra en containers, containers sutterans ni sin las plazzas da rimnada indicadas. Sin plazzas da rimnada astgan ins deponer els il pli baul dudisch uras avon la dismissa officiala.

Vias en territoris habitai ein da schubergiar mintgamai suenter ch'ellas ein vegnidas tschuffergnadas a moda nunsupportabla sco per exempel entras muvel, lavurs da construcziun, far fein sco era ir cun grascha e ghella. Ils excrements da cavals sin passapeis e sin vias publicas ein dad allontanar.

Ils cuosts per la reconstrucziun entras la vischnaunca ei da sur-prender dil caschunader tenor art. 22.

Art. 11

Luvrar vid vehichels ed utensils

Luvrar vid vehichels, maschinas ed utensils sin terren public ei scumandau. Excepidas ein reparaturas d'urgenza. En cass da basegns ein da prender mesiras da protecziun encunter canera e tschuffergnada.

Art. 12

Campar

Campar sco era installar tendas e rulottas habitadas ei lubiu mo sin plazzas designadas.

Per camps da tendas (battasendas, camps da vacanzas) cun occupaziun temporara san plazzas da campar vegnir indicadas. Quei pretenda ina lubientscha.

V. Determinaziuns per la protecziun digl ambient

Art. 13

Cumposts

Deponias e canasters da cumpost ston vegnir segirai sur igl unviern encunter selvaschina, q.v.d. serra giu cun in garter ni cun in uvierchel.

Art. 14

Temps da ruaus Il ruaus da notg cuoza dil november tochen igl avrel dallas 22.00 tochen las 07.00 e dil matg tochen igl october dallas 23.00 tochen las 07.00. Duront quellas uras eis ei scumandau da far canera mulestusa.

Dis da ruaus publics e locals sco era ils luverdis dallas 12.00 tochen las 13.00 e dallas 20.00 tochen l'entschatta dil ruaus da notg ei il basegns da ruaus pli ault dalla populaziun da risguardar.

Tut ils disturbis excessivs che san vegnir evitai tras mesiras raschuneivlas ni in secuntener cun risguard ein da tralasar. Lavurs canerusas ein sche pusseivel da far en stanzas serradas.

Per occurrenzas ed eveniments sa la vischnaunca lubir excepziuns.

Per menaschis da restauraziun valan las disposiziuns dalla lescha d'ustria (LU 945).

Art. 15

Dis da ruaus Per ils dis da ruaus locals valan las disposiziuns dalla lescha davart ils dis da paus publics (DG 520.100) conform al senn. Ils dis da ruaus locals ein:

- a. S. Giusep
- b. Sontgilcrest
- c. Nossadunna d'uost
- d. Numnasontga

Art. 16

Sittar e fiugs artificials Exercezis cun armas da fiug ein lubi mo en implonts da tir. Ei valan ils temps da ruaus generals.

Fiugs artificials che effectueschan canera sco tgulem ni plum ein scumandai duront igl entir onn e sin igl entir intschess dalla vischnaunca. Quei vala cunzun per las fiastas digl 1. d'uost e da Silvester.

En cass specials sa la suprastonza communal lubir excepziuns.

Art. 17

Scamond da luvrar Duront ils dis da ruaus publics e locals tenor art. 15 ein tut las lavurs ed activitads scumandadas, surtut lavurs sin il funs, sin cuolms, en curtins e lavurs d'uaul che disturban entras canera ni en in'otra moda la quietezia e la dignitad commensurada da quei di.

Duront ils dis da ruaus publics e locals ed il temps da ruaus ein lubidas mo las lavurs agricolas dependentas dall'aura, sch'ei exista il prighel che la raccolta vegni svaletada ni mondi en mal.

Art. 18

Traplas
fotograficas

La montascha da traplas fotograficas sin terren public ei scumandada. Excepidas ein installaziuns officialas (p.ex. uffeci da catscha e pesca) cun lubientscha dalla suprastonza communal.

VI. Execuziun**1. Autoritads****Art. 19**

Suprastonza
communala

La suprastonza communal ei l'autoridad da polizia suprema. Ella decida davart lubientschas specialas.

2. Lubientschas e taxas**Art. 20**

Lubientschas

Sch'ei basegna tenor questa lescha ina lubientscha ei per regla da far ina damonda correspondententa treis jamnas ordavon.

Ina lubientscha vegn dada, sche las cundiziuns persunalas e realas necessarias ein ademplidas e sche negins interess publics e privats predominants cunterstattan.

En cass ch'ina dallas cundiziuns per la lubientscha croda naven posteriuromein ni ch'ina cundiziun ni in'obligaziun per la lubientscha vegn buc observada, sa la lubientscha puspei vegnir retratga immediatamein e senza indemnizaziun.

Lubientschas tenor questa lescha ein persunalas ed astgan mo vegnir transferidas ad in'otra persuna cun il consentiment dall'autoridad da lubientscha.

Art. 21

Taxas e cuosts
da procedura

Per disposiziuns che sebasan sin questa lescha vegnan incassai per regla cuosts da procedura da 50 tochen 200 francs. En cass da proceduras pli extendidas ni en cass da difficultads particularas san cuosts da procedura da tochen 1'000 francs vegnir incassai.

VII. Disposiziuns penalas**Art. 22**

Disposiziun penala

Tgi che cunterfa intenziunadamein ni per negligentscha a quella lescha ni sbetta disposiziuns che sebasan sin quella, vegn castigiaus cun ina multa da tochen 5'000 francs. En levs cass sa vegnir admoniu a bucca ni en scret enstagl da dar ina multa ni vegnir desistiu d'in castitg. Las disposiziuns penalas dil cantun e dalla confederaziun ein resalvadas.

Art. 23

Mieds legals Encunter mintga disposiziun sa vegnir fatg recuors enteifer 30 dis tier la suprastanza communal. Mintga recuors ha da cuntener ina proposta, ils fatgs cun ils mieds da cumprova ed ina motivaziun.

Decisiuns dalla suprastanza communal san vegnir contestadas cun in recuors tier la dertgira administrativa enteifer 30 dis sunter la surdada.

VIII. Disposiziuns finalas**Art. 24**

Entrada en vigur Questa lescha ei vegnida approvada entras la votaziun all'urna ils 25 da settember 2022 e va en vigur naven digl 1. d'october 2022.

Trun, ils 25-09-2022

En num dalla suprastanza communal

Il president communal
Dumeni Tomaschett

La canzlista communal
Sandra Gautschi